

Norges Trafikkskoleforbund

Leif Tronstads plass 6, 1337 Sandvika | 22 62 60 80 | post@ntsf.no | www.ntsf.no

Regjeringen
Samferdselsdepartementet
Vei-, by- og trafikksikkerhetsavdelingen
Grete Mathisrud
Referanse 22/ 155

Sandvika, 07.03.22

Høring- forslag til endringer i Veitrafikkloven- tollmyndighetenes ruskontroll av motorvognførere

Innledning

I samråd med Finansdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet sender Samferdselsdepartementet med dette på høring forslag til endring i lov 18. juni 1965 nr. 4 om vegtrafikk (vegtrafikkloven). Departementet foreslår en ny § 22 c i vegtrafikkloven, for å etablere hjemmelsgrunnlag for at Tolletaten ved tollkontroll kan foreta foreløpig test av om fører av motorvogn er ruspåvirket. Formålet med lovforslaget er å styrke og effektivisere samfunnets innsats mot kjøring i ruspåvirket tilstand. Tiltaket vurderes å ha forebyggende effekt, noe som kan føre til økt trafikksikkerhet og færre trafikkulykker forårsaket av ruspåvirket kjøring.

Kommentarer

I Stortingsmeldingen "Trafikksikkerhetsarbeidet – samordning og organisering" fra 2016, fremheves bedre utnyttelse av tilsyns- og kontrollinnsatsen gjennom styrket tverretatlig samarbeid som ett av fem hovedsatsingsområder. Et av oppfølgingspunktene er å "*tilrettelegge for at kontroll- og tilsynsressursene blir utnyttet mest mulig hensiktsmessig*, og at innsatsen rettes mot det som gir best effekt for trafikksikkerheten".

Tall fra politiet viser at hvert år blir rundt 10 000 personer tatt for ruspåvirket kjøring i Norge. Politiet har videre anslått at over 140 000 kjøreturer blir gjennomført daglig på norske veier i ruspåvirket tilstand over straffbarhetsgrensen. Dybdeanalysen av dødsulykker i vegtrafikken i 2020 viser at kjøring i ruspåvirket tilstand har vært en sannsynlig medvirkende faktor i 26 % av dødsulykkene i 2020.

Disse tallene forteller at det mest sannsynlig foregår ruspåvirket kjøring over landegrensene. Erfaringer fra svenske og finske tollmyndigheter synes å bekrefte dette, både for grensepassering ved vei og fergehavner. I 2018 kom det totalt 11 millioner kjøretøy over grensen.

På bakgrunn av blant annet disse tallene ser Norges Trafikkskoleforbund at ruspåvirket kjøring fremdeles er en av hovedutfordringene i trafikksikkerhetsarbeidet i Norge. Det er behov for nye tiltak som styrker kontrollvolumet. Vi mener et styrket kontrollvolum ved hjelp av Tolletatens mulighet til å bidra, vil kunne ha en preventiv effekt og redusere omfanget av ruspåvirket kjøring. Kontrollen skal utføres i forbindelse med kontroll etter tolloven § 13-3 (kontroll av vareførselen). Bestemmelsen er en "kan"-regel, og ikke en "skal"-regel.

Norges Trafikkskoleforbund ser meget positivt på et slikt tiltak. Når det vises til gode resultater i våre naboland Sverige og Finland, hvor det årlig stoppes et vesentlig antall førere som er ruspåvirket, og vi samtidig ser at terskelen for å kjøre i ruspåvirket tilstand for enkelte fremdeles er lav, ser vi ingen grunn til at dette ikke skulle kunne være mulig å gjennomføre i Norge. Tall fra Statens vegvesens dybdeanalyser av dødsulykker bekrefter alvorligheten i dette arbeidet.

I forslag til tekst i lov 16. juni 1965 nr. om vegtrafikk (vegtrafikkloven) skal **ny § 22 c lyde:**

-Tollmyndighetene kan ta alkotest (foreløpig blåseprøve) og ta foreløpig test av om motorvognfører er påvirket av annet berusende eller bedøvende middel når motorvognen er stanset i kontroll etter tolloven § 13-3. Dersom resultatet av testen gir grunn til å tro at føreren har overtrådt bestemmelsen i § 22, skal politiet straks varsles. Tollmyndighetene kan holde føreren tilbake med makt dersom føreren forsøker å unndra seg kontroll eller inntil fører er overlevert politiet.

Oppsummering

Departementet foreslår derfor at tollmyndighetene i tilknytning til utøvelse av tollkontroll som nevnt over, gis hjemmel i vegtrafikkloven i ny § 22 c til å gjennomføre kontroll av om fører av motorvogn er påvirket av alkohol eller andre rusmidler, jf. Vegtrafikkloven § 22 og § 22 a.

Norges Trafikkskoleforbund ser på bakgrunn av faktaopplysninger i dokumentet, via diskusjonen om i hvilken utstrekning tolletaten skal gjennomføre slike kontroller, og rapporten utgitt i 2018, at dette tiltaket kan være positivt for trafikksikkerheten på begge sider av grensen.

I forslaget til lov om endring i vegtrafikkloven § 17, første ledd, (forbud mot hensetting av uregistrert kjøretøy), en høring som vi leverte svar på under sommeren 2021, er vi fortsatt enig i forslaget om at avregistrering ikke nødvendigvis betyr innlevering av kjennemerker, og at parkering utover 14 dager på offentlig eller privat vei med offentlig trafikkskilt er forbudt.

Vi er enig i forslagene i begge høringene og takker samtidig for muligheten til å komme med innspill.

Vennlig hilsen,

Øyvind Årbogen
Fagkonsulent

